

steriet, naar Finansloven er vedtagen, om, at man ikke behøver mere end 2500.

Seavenius: Endskønt det høje Ting maaske allerede er noget træt af at høre om den udvidede Universitetsundervisning, som er paatænkt, maa jeg dog ogsaa for mit Vedkommende have Tilladelse til at sige nogle Ord derom. Som de Herrer ville se af Ændringsforslagslisten, har jeg paa dette Punkt sluttet mig sammen med Flertallet om den ærede Ministers Forslag, idet jeg tror, at der kan komme noget virkelig godt ud af denne Undervisning. Naar det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (Holm) udtalte sig temmelig stærkt herimod, saa synes mig ikke, at hans Argumenter havde overordentlig meget paa sig. Han udtalte for det første, at man jo slet ikke kunde sammenligne Forholdene her i Landet med Forholdene i England. I England, hvor man havde Universiteterne i mindre Stæder, og hvor Universiteterne endogsaa ikke vare tilgængelige for Offentligheden, der var det jo ganske naturligt, at man søgte at bringe Universitetsundervisningen ud til den almindelige Befolkning, da den almindelige Befolkning ikke havde Lejlighed til paa selve Universiteterne at nyde Undervisningen. Her vare jo derimod Universitetsforedragene for en meget stor Del offentlige, og det er jo ogsaa en bekendt Sag, at mange Mennesker, der ikke ere Studenter, der ikke ere indskrevne ved Universitetet, deltage i Undervisningen og høre Forelæsninger, og derfor skulde det saa ikke være nødvendigt og ikke være fornødent, i det mindste sagt, at gaa videre og ogsaa søge at faa Universitetsundervisningen bragt ud til den almindelige Befolkning ude omkring paa Landet og i Købstæderne. Men det forekommer mig, at dette er en underlig Slutning; thi naar man gaar ud fra, at denne offentlige Universitetsundervisning kan gøre Nytte og gør Nytte for Beboerne her i Kjøbenhavn, hvorfor skulde den saa ikke ogsaa kunne gøre Nytte og stor Nytte ude omkring i Købstæderne og paa Landet; jeg indser ikke, hvorfor den ikke skulde kunne gøre det. For mig har det været det afgørende for at slutte mig til denne Bevilling, at den bliver bestemt sat under Universitetets Ledelse, og jeg har været villig til nu straks at begynde med at yde Statsbidrag af 5000 Kr. dertil, fordi jeg derigennem finder en Sikkerhed for, at denne udvidede Undervisning virkelig vil holdes under Statens Kontrol og under Universitetets Kontrol, og det lægger

jeg megen Vægt paa. Det ærede Medlem mente dernæst, at vi ogsaa af forskellige andre Grunde ikke behøvede her til Lands at gaa til denne udvidede Undervisning, særlig fordi vi jo her havde Statens almindelige Lærerkursus, baade de etaarige og Sommerkursus, og Højskolelærernes Kursus paa Universitetet, og derigennem vilde den almindelige Befolkning ad indirekte Vej opnaa, hvad man ad mere direkte Vej søger at opnaa i England, Amerika og andre Steder. Jeg indser heller ikke, at dette Argument har noget paa sig; thi fordi man herigennem ad denne Vej og med god Grund og med Ret efterhaanden søger at bringe hele Lærerstandens paa et højere Niveau, det synes mig ikke vedkommer det, at man gennem Foredragsforeninger under Universitetets Ledelse søger at bringe den almindelige mere videnskabelige Oplysning direkte rundt til Befolkningen saavel i Købstæderne som ude paa Landet. Tillige er her en Sidebetragtning, der maa gøres gældende, og det er, at de Foredragsforeninger, som det ærede Medlem særlig lagde Vægt paa, og de Foredrag, som udgaa fra Folkehøjskolerne, dog hidtil væsentligst og nærmest ere komne Landbefolkningen til gode. Det, her er Tale om, vil ogsaa efterhaanden kunne komme Landbefolkningen til gode og vil delvis gøre det straks, men det vil dog til at begynde med særlig være til Fordel for Købstæderne, som i saa Henseende maa siges at have staaet tilbage hidtil. Dernæst endelig mente det ærede Medlem, at hele Planen i Virkeligheden ikke kunde gennemføres; naar man mente, at det skulde være muligt, saaledes som i Andragendet staar, at man vil „gøre virkelig videnskabelig Oplysning tilgængelig for videre Kredse. Formaålet er paa hensigtsmæssig Maade at udbrede videnskabelig Dannelse, dens Aand og Metode til saadanne Kredse i Folket, der med Trang til Oplysning forbinde en ordentlig elementær Dannelse“, saa var efter det ærede Medlems Anskuelse denne Opgave ikke til at løse, man maatte nøjes med rent populærvidenskabelige Foredrag. Jeg er af den Mening, at heri tager det ærede Medlem fejl, og i alt Fald er det vel et Forsøg værd, om man ikke kan komme fremad ad den Vej, her er anvist. Thi om jeg maa tillade mig den Bemærkning, gennem populære Foredrag om Videnskab, om Teknik, om Opfindelser af en eller anden Art kan man vel udbrede Oplysning, vel udbrede en vis Kundskabsfyldte, men der er eet, som Befolkningen sikkert ikke